

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลองเรื่อง ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจรรูวัฒนานุกูลที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์ และเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจรรูวัฒนานุกูล ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจรรูวัฒนานุกูล ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจรรูวัฒนานุกูล ที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์ และเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์ มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์กับนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 ที่ว่าความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจรรูวัฒนานุกูลที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยวาทฤทธิ์ สร้อยเงิน (2552, หน้า 66) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การที่นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์ถือเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างชัดเจน มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน เป็นการนำเอาการเปรียบเทียบมาให้ให้นักเรียนได้พิจารณาและเปรียบเทียบอย่างละเอียดและเป็นระบบ กอปรกับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาอย่างเป็นระบบ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกคิดสร้างสรรค์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ในการดำเนินการสอนด้วยรูปแบบชินเนคติกส์ อันประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นการอุปมาแบบตรง ขั้นการอุปมาบุคคล ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง ขั้นอธิบายความหมายคู่คำขัดแย้ง และขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน ทำให้นักเรียนได้มีอิสระในการฝึกคิดและเขียนในบรรยากาศที่สนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความคิดแปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์ที่พัฒนาขึ้นนั้นเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนมีอิสระในการคิด กล้าคิด กล้าตอบ กล้าเขียน ได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2548, หน้า 7) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์นั้นผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา เพื่อให้นักเรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดและประสบการณ์ต่างๆ จะช่วยให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจและรักในการเขียน ดังนั้นหลังจากการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์แล้วทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 ที่ว่าความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจรรูวัฒนานุกูลที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับ หงส์สุนีย์ เอื้อรัตนรักษา (2536, หน้า 54) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตาม

รูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอเรนซ์มีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้ในรูปแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอเรนซ์นั้น ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาอย่างเป็นระบบ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ในการดำเนินการสอนด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอเรนซ์อันประกอบด้วยขั้นตอนทำนายปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตชั้นร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตชั้นร่วมกันสรุปปัญหาและจัดกลุ่มปัญหาชั้นร่วมกันหาวิธีแก้ปัญหา ชั้นร่วมกันเลือกวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุด และชั้นนำเสนอวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกคิดและฝึกเขียนอย่างอิสระ ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม มีขั้นตอนฝึกฝนได้ง่าย ทำทลายความคิดของนักเรียนด้วยการตั้งคำถาม

3. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์กับนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอเรนซ์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่าความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจรรูวัฒนานุกูลที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์และเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอเรนซ์ต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอเรนซ์เป็นการจัดการเรียนเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและร่วมกันแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม โดยการร่วมกันคิดและพิจารณาอย่างมีอิสระ โดยครูมีหน้าที่คอยช่วยในการจัดเนื้อหา ให้คำแนะนำ และชี้แจงข้อบกพร่องของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนได้ร่วมกันใช้ความคิดแก้ปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ ได้ทำให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการคาดการณ์ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต จึงเป็นสิ่งที่ทำทลายและกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการคิดแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา จากประสบการณ์เรียนรู้ของนักเรียนและการจัดกิจกรรม โดยการใช้ปัญหา วางแผนการดำเนินการ หาแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และพิจารณาวิธีการแก้ปัญหา โดยลงมือทำร่วมกันกับเพื่อนในกลุ่ม ทุกขั้นตอนนักเรียนจะเป็นผู้คิดค้นและตัดสินใจด้วยตนเองผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิสนา แชมมณี (2552, หน้า 27) ที่ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอเรนซ์ได้นำองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ 3 องค์ประกอบ คือ การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น การคิดริเริ่ม มาใช้ประกอบกับกระบวนการคิดแก้ปัญหา และการใช้ประโยชน์จากกลุ่มซึ่งมีความคิดหลากหลาย โดยเน้นการใช้เทคนิคระดมสมองเกือบทุกขั้นตอน ซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา รวมทั้งช่วยให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ เกิดทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการ

แก้ปัญหาต่างๆ ส่วนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์นั้นก็ป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเช่นเดียวกัน ทั้งยังเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับคำ วลี และประโยค ได้ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาในอนาคตที่ไม่ยึดติดกับเนื้อหาแต่มุ่งเน้นให้นักเรียน ได้แสดงออกทางการเรียนอย่างอิสระและสร้างสรรค์ รวมทั้ง ส่งเสริมความคิดหลากหลาย ทำให้นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก กระตุ้นให้สามารถถ่ายทอดความคิดที่แปลกใหม่ นักเรียนได้มีโอกาสฝึกคิดอย่างเสรี ซึ่งความคิดที่ได้ในขั้นตอนนี้ป็นความคิดที่หลากหลาย แปลกใหม่ หรืออีกนัยหนึ่งคือมีความสร้างสรรค์นั่นเอง เมื่อนักเรียนนำเอาความคิดต่างๆ นั้นมาจัดระบบ สร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในรูปแบบของการแก้ปัญหาจากความคิดก็จะยิ่งเสริมให้ความคิดนั้นเป็นระบบระเบียบมีความสัมพันธ์กัน และเป็นความคิดที่ง่ายต่อการแก้ปัญหาและเขียนเรียบเรียงเพื่อถ่ายทอดความคิด ส่งผลให้นักเรียน ได้ฝึกฝนทักษะทางด้าน การเขียนและความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอิสระทางความคิดและมีอิสระในการเขียน โดยผ่านการเรียนรู้ที่แปลกใหม่หลากหลายตามหลักการนั้นๆ ทำให้บรรยากาศทางการเรียนสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนที่ต้องการฝึกฝนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนสามารถนำเอารูปแบบชินเนคติกส์ และรูปแบบการแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ไปใช้ในการฝึกฝนได้ แต่ครูผู้สอนต้องศึกษารูปแบบแต่ละรูปแบบให้เข้าใจ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ใหม่ และหากครูผู้สอนจะเลือกใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง อาจจะเลือกใช้รูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์สูงกว่าก่อนเรียนที่ 6.41 คะแนน แต่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์สูงกว่าก่อนเรียนที่ 6.15 คะแนน

1.2 ในการนำการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์ และรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ไปใช้ ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดอย่างอิสระ และคอยกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิดและสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการคิดและการเขียนอย่างสร้างสรรค์

1.3 การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์ และรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจาก

ในการเขียนงานต่างๆ ต้องมีการพัฒนางานเขียนให้ดีขึ้น ซึ่งนักเรียนบางคนอาจจะต้องพัฒนาผลงานของตนเองมากกว่า 2 ครั้ง

1.4 ในการเรียนรู้ นักเรียนจะต้องเขียนผลงานมากกว่า 2 ครั้ง ในช่วงเวลาของการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง คือก่อนสอนและหลังสอนซึ่งอาจจะทำให้นักเรียนเกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายในการทำงาน ครูผู้สอนต้องให้กำลังใจ และสร้างบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นกันเอง ให้อิสระในการทำงานไม่เร่งเวลาจนเกินไป หรือในระหว่างการทำงานครูอาจจะเสริมบรรยากาศด้วยการเปิดเพลงเบาๆ จะทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายความเครียดขณะทำงาน

1.5 หลังจากให้นักเรียนส่งงานแล้ว ครูควรตรวจงานทันที และควรให้ข้อเสนอแนะ คำติชม แนวทางพัฒนางานพร้อมทั้งให้กำลังใจในการทำงานทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป และในการตรวจงานครูต้องไม่มีอคติและไม่ควรนำเอาประสบการณ์หรือความรู้สึกของตนเองมาตัดสิน รวมทั้งไม่ควรนำผลงานของนักเรียนมาเปรียบเทียบกัน กล่าวคือต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และในการประเมินควรประเมินจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้เท่านั้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทดลองใช้วิธีการอื่นๆ ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เช่น การฝึกคิดแบบไฮสโคป การระดมสมอง เป็นต้น

2.2 ควรทดลองการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ และรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์เพื่อพัฒนาด้านอื่นๆ เช่น การกล้าแสดงออก เจตคติต่อการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ การคิดแก้ปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ และรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี หรือสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และในระดับชั้นอื่นๆ

2.4 ควรศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ และรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์